

CUPRINS

Cuvânt înainte	5
Introducere	9
Capitolul I. Presumția de nevinovăție – noțiuni	
introductive	11
1.1. Scurt istoric și reglementare.....	11
1.2. Natură juridică.....	25
1.3. Definiție și terminologie	45
1.4. Funcțiile prezumției de nevinovăție.....	49
1.5. Presumția de nevinovăție și sistemele de procedură penală	52
Capitolul II. Domeniul prezumției de nevinovăție	58
2.1. Aspecte introductive	58
2.2. Aplicabilitatea <i>ratione personae</i>	58
2.2.1. Beneficiarii prezumției	59
2.2.2. Destinatarii obligației de respectare a prezumției.....	74
2.2.2.1. Organele statului	74
2.2.2.1.1. Legislatorul.....	76
2.2.2.1.2. Organele judiciare	79
2.2.2.1.2.1. Organele de urmărire penală	80
2.2.2.1.2.2. Instanța de judecată	91
2.2.2.1.3. Organele de executare a măsurilor privative de libertate	97
2.2.2.2. Mass-media.....	100
2.3. Aplicabilitatea <i>ratione temporis</i>	128
2.4. Aplicabilitatea <i>ratione materiae</i>	145
Capitolul III. Presumția de nevinovăție, dreptul la tăcere și la neautoincriminare	176
3.1. Scurt istoric și reglementare.....	176
3.2. Definiție, terminologie și natură juridică.....	192

3.3. Rațiunea dreptului la tăcere și la neautoincriminare.....	196
3.4. Obiectul dreptului la tăcere și la neautoincriminare	202
3.5. Exercițarea dreptului la tăcere și la neautoincriminare	207
3.5.1. Existența și necesitatea avertismentului	209
3.5.2. Existența unui interogatoriu.....	226
3.5.3. Situații problematice în exercitarea dreptului la tăcere și la neautoincriminare.....	234
3.6. Atingeri și restrângeri ale dreptului la tăcere și la neautoincriminare	253
3.6.1. Restrângeri ale dreptului la tăcere și la neautoincriminare	254
3.6.2. Atingeri ale dreptului la tăcere și la neautoincriminare	271
3.7. Renunțarea la dreptul la tăcere și la neautoincriminare	321
3.7.1. Renunțarea nenegociată.....	324
3.7.2. Renunțarea negociată.....	348

Capitolul IV. Presumția de nevinovăție, sarcina probei și

dubiul rezonabil în procesul penal	363
4.1. Considerații introductive	363
4.2. Sarcina probei.....	364
4.2.1. Precizări prealabile	364
4.2.2. Definiție și reglementare	366
4.2.3. Titularul sarcinii probei.....	369
4.2.4. Standardul de probațiune	394
4.2.5. Presumțiile defavorabile apărării și răspunderea penală obiectivă	413
4.2.5.1. Precizări preliminare.....	413
4.2.5.2. Presumțiile defavorabile apărării.....	414
4.2.5.3. Răspunderea penală obiectivă și prezumția de nevinovăție	450
4.3. Regula in dubio pro reo	467
4.3.1. Precizări prealabile	467
4.3.2. Definiție și reglementare	471

4.3.3. Aspecte problematice de aplicare a regulii dubiului favorabil.....	479
4.3.4. Aspecte de practică judiciară internă.....	487
Capitolul V. Raportul prezumției de nevinovăție cu alte garanții și instituții	508
5.1. Raportul cu alte garanții ale procesului echitabil.....	508
5.1.1. Prezumția de nevinovăție și imparțialitatea instanței	509
5.1.2. Prezumția de nevinovăție și egalitatea armelor	532
5.1.3. Prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare.....	543
5.2. Raportul cu alte instituții penale și procesual-penale	549
5.2.1. Prezumția de nevinovăție și măsurile procesual-penale	549
5.2.1.1. Prezumția de nevinovăție și măsurile procesuale privative de libertate	550
5.2.1.2. Prezumția de nevinovăție și măsurile procesuale neprivative de libertate	565
5.2.2. Raportul cu unele instituții de drept penal	567
5.2.2.1. Prezumția de nevinovăție și reabilitarea	567
5.2.2.2. Prezumția de nevinovăție și aplicarea sancțiunilor penale	568
5.2.2.3. Prezumția de nevinovăție și individualizarea pedepselor și a modalităților de executare a acestora	571
5.3. Prezumția de nevinovăție și alte măsuri extraprocenale	577
Capitolul VI. Sancțiuni și remedii ale încălcării prezumției de nevinovăție	587
6.1. Precizări prealabile	587
6.2. Sancțiuni ale încălcării prezumției de nevinovăție	588
6.2.1. Sancțiuni de drept penal ale încălcării prezumției de nevinovăție	589
6.2.1.1. Sancțiuni de drept penal care privesc organele statale	589

6.2.1.2. Sancțiuni de drept penal care privesc particularii.....	598
6.2.2. Sancțiuni de drept procesual-penal ale încălcării prezumției de nevinovăție.....	601
6.2.2.1. Nulitatea	601
6.2.2.2. Excluderea probelor nelegale.....	604
6.2.2.3. Amenda.....	634
6.2.3. Sancțiuni disciplinare și contravenționale ale încălcării prezumției de nevinovăție	636
6.3. Remedii ale încălcării prezumției de nevinovăție	649
6.3.1. Remedii de drept procesual penal	649
6.3.2. Remedii de drept civil	665
6.3.3. Remedii de drept procesual civil.....	668
6.3.4. Remedii prevăzute în legi speciale	671
6.3.5. Remedii oferite de sistemul Convenției Europene a Drepturilor Omului	676
Bibliografie	681